

***A MAGYAR NEMZETI KÖZÖSSÉG GAZDASÁGI
ALAPJÁNAK SERKENTÉSI PROGRAMJA 2017–2020***

Publikáció: A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020

Készítette: Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS) / Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK)
Glavna ulica/Fő utca 124., 9220 Lendava/Lendva

Közreműködők: Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatala és a Muraszombati Fejlesztési Központ (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Urad Republike Slovenije za narodnosti ter Razvojni center Murska Sobota).

Felelős személy: Horváth Ferenc, az MMÖNK Tanácsának elnöke

Dátum: 2017. június

Tartalom

1. Bevezető megjegyzések és kiindulópontok	4
<u>1.1 A cél és az intézkedések</u>	4
<u>1.2 A program előkészítése és kivitelezése</u>	5
2 Helyzetfelmérés és a terület elemzése	6
<u>2.1 A programterület meghatározása</u>	6
2.1.1 <u>Demográfiai adatok</u>	Napaka! Zaznamek ni definiran.
2.1.2 <u>Gazdasági struktúra</u>	9
<u>2.3 A RRP-hez (RFT-hez) és egyéb programokhoz való illeszkedés</u>	11
<u>2.4 A program megvalósításának céljai, mutatói és elvei</u>	12
A PROGRAMKIVITELEZÉS ELVEI	13
3 A program intézkedései	14
<u>3.1 1. intézkedés: A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE</u>	14
<u>3.2 2. intézkedés: IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE</u>	15
<u>3.3 3. intézkedés: JÓVÁHAGYOTT EURÓPAI TÁMOGATÁSOKKAL BÍRÓ PROJEKTEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA</u>	16
<u>3.4 4. intézkedés: A TÉRSÉG PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA</u> ..	17
4 Pénzügyi keret	Napaka! Zaznamek ni definiran.
5 A program kidolgozása, megvalósítása, követése és értékelése	20

„A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020” **célkitűzései:**
„2020-ban az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai által lakott területen jelen program és a kapcsolódó intézkedések végrehajtása lehetőségeket nyújt a jövedelemtermelésre, valamint a fiatal értelmiségieknek ezen a területen való megtartását segítő adottságok javítására.”

1. Bevezető megjegyzések és kiindulópontok

„A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020” **jogi alapját A kiegyensúlyozott területi fejlődést elősegítő törvény** (SzK Hiv. Lapja 2011, 57/12 és 46/16; a továbbiakban: ZSRR-2) képezi. A kiegyensúlyozott területi fejlődést elősegítő törvénynek módosításaival és bővítésével (SzK Hiv. Lapja 46/2016; a továbbiakban: ZSRR-2B) 2016. július 1-jén hatályba lépett a ZSRR-2 14. cikkelyének az őshonos önkormányzati nemzeti közösségekre vonatkozó módosítása is.

A ZSRR-2 14. cikkely harmadik és negyedik bekezdésének módosított változata így hangzik:

„(3) Az állami költségvetésben minden évben meghatározzák a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásokat az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának megteremtése és az általuk lakott területek gyorsabb fejlődése érdekében.

(4) Az előző bekezdésben említett, az állami költségvetésben szereplő pénzügyi támogatásokat az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának serkentési programja alapján ítélik oda, amelyet az adott programidőszakra a nemzeti közösség készít el az RRA, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatala és a gazdaságért felelős minisztérium közreműködésével. Az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának serkentési programját a Kormány fogadja el.”

A ZSRR-2B átmeneti rendelkezésének 22. cikkelyében az szerepel, hogy az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának első serkentési programját a 2017–2020-as időszakra kell elkészíteni. A ZSRR-2B meghatározza, hogy „A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020” (a továbbiakban: a program) elkészítésénél a magyar nemzeti közösség az illetékes regionális fejlesztési ügynökséggel, a Muraszombati Fejlesztési Központtal, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatalával, valamint a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériummal (a továbbiakban: MGRT) működik együtt.

1.1 A cél és az intézkedések

A program célja az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott térség gazdasági alapjainak fejlesztése, ami új munkahelyek létrehozását és a meglévők megőrzését, új infrastruktúra kialakítását és a meglévő modernizálását, valamint a térség vonzerejének növelését jelenti.

A négyéves program segítségével a gazdasági válság következményeit és a térség – amely az adatok szerint az ország többi régiójával szemben még mindig egyre növekvő lemaradásban van – fejletlenségét szeretnénk a leghatékonyabb módon felszámolni.

A programban mindazon kedvezményezettek vehetnek részt, akik tevékenységüket az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területen végzik és akik projektjeik kivitelezésével hozzásegítenek a célok megvalósításához.

A PROGRAM INTÉZKEDÉSEI:

1. GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE,
2. IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE,
3. JÓVÁHAGYOTT EURÓPAI TÁMOGATÁSOKKAL BÍRÓ PROJEKTEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA,
4. A TÉRSÉG PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA.

1.2 A program előkészítése és kivitelezése

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (a továbbiakban: MMÖNK) a muravidéki magyar nemzetiség csúciszervezete a Szlovén Köztársaságban, amelynek célja és feladata a muravidéki magyar közösség anyanyelvének, nemzeti öntudatának megőrzése, a szlovén alkotmány és a törvények által biztosított különjogok megvalósítása, valamint a különféle nemzeti igények és érdekek érvényesítése. Az MMÖNK a Szlovén Köztársaság Alkotmányával összhangban és a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény alapján jött létre. Hatásköre elsősorban a községi magyar nemzeti önkormányzati közösségek szintje feletti, egyetemes muravidéki magyar, valamint regionális és országos jellegű feladatokra terjed ki. Kiemelt feladata a Szlovén Köztársaság és Magyarország állami intézményeivel a közvetlen együttműködés, valamint a határon túli magyar szervezetekkel, más nemzetközi kisebbségvédelmi intézményekkel és szervezetekkel fenntartott kapcsolatok ápolása.

Az MMÖNK céljai érdekében a különböző kulturális, kutatási, tájékoztatási és gazdasági tevékenységek társfinanszírozását is végzi. Tekintettel korlátozott pénzforszára számos ilyen jellegű programot különböző pályázatok segítségével próbál megvalósítani. Minden évben táborokat és zenés továbbképzéseket is szervez a kisgyermekes családok számára. Többek között egy, az EU részéről támogatott projekt koordinátora is volt, amelynek célja a kisebbségi nyelven történő nyelvi képzés lehetőségét biztosítani a rábavidéki és a muravidéki kétnyelvű oktatási intézmények nevelői, tanárai és vezetői számára, valamint a kétnyelvű nevelési-oktatási intézmények oktatási rendszerének korszerűsítése. Hasonló tartalmú projekt megvalósításával az új pénzügyi terv keretében is foglalkozik. Az MMÖNK aktívan részt vett az új általános nemzetiségi törvény tervezetének elkészítésében, a magyar nyelvi pedagógiai szaktanácsadó státuszának rendezésében és Az előírások végrehajtására vonatkozó intézkedések terve a kétnyelvűség területén című dokumentum elkészítésében. Szintén aktív szerepet játszott a magyar nemzeti közösség tagjainak anyanyelvi oktatása problematikájának kezelésében. Szisztematikusan próbálja megoldani az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának biztosításával kapcsolatos feladatokat is. Ösztönzi a fiatalok tevékenységeit és intenzíven támogatja az ifjúsági programok integrációját a közösségi életbe.

A program megvalósításához szükséges intézményi kapacitások:

Az MMÖNK közbizalmi személy a következő szervekkel:

- az MMÖNK legfelsőbb szerve a **Tanács** 21 taggal, akiket a községi magyar nemzeti önkormányzati közösségek tanácsai neveznek ki;
- **az elnök**, aki az MMÖNK Tanácsával együtt felel a jogszerű tevékenységért;
- **az elnökség**, amely a Tanács mellett működik, a tagjai pedig az MMÖNK elnöke, alelnökei és a községi magyar nemzeti önkormányzatok elnökei;
- **az Ellenőrzőbizottság**, amelynek feladata, hogy évente legalább egyszer megvizsgálja az MMÖNK szervezeteinek és az általa alapított intézeteknek az ügyvitelét, és erről beszámol a Tanácsnak.

Az MMÖNK munkaközösségét az elnök mellett, aki a tisztségét főállásban tölti be, még 11 alkalmazott alkotja: titkárnő, jogász, három szakmunkatárs, könyvelő, projektkoordinátor, projektmunkatárs, két tanár, műszaki munkatárs.

A program elkészítésében és megvalósításában Horváth Ferenc, a kedvezményezett 14 éves vezetői tapasztalattal rendelkező felelőse vett részt, illetve vesz majd részt. Horváth Ferenc vezetői tapasztalatainak megszerzését 2002-ben, a Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség Tanácsának elnöki tisztségének betöltésével kezdte. 2008-ban a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet igazgatója, 2011-ben pedig az MMÖNK Tanácsának elnöke lett. 2015-től a

tisztségét főállásban tölti be és a tizenegy alkalmazottból álló csapatot sikeresen vezeti és irányítja. Ezek mellett még a határokon átnyúló projekt vezetője is volt. A program elkészítésében és megvalósításában Sabo Livia is részt vett, illetve részt vesz, aki 2017. június 1-jén lett az MMÖNK munkatársa.

A program megvalósításához szükséges helyiségkapacitások: Az MMÖNK a székhelyén, a Lendva, Fő utca 124. címen saját helyiségekkel rendelkezik. Az összes tervezett, a program koordinálásával kapcsolatos tevékenységre az említett helyiségekben kerül majd sor. Mivel a program keretében az alkalmazottak számának növelése is szerepel a tervekben, szükség lesz a térbeli kapacitások bővítésére.

A program megvalósításához szükséges pénzkeretek: Az MMÖNK közvetett költségvetési felhasználó. Az önkormányzati nemzeti közösség működéséhez szükséges pénzügyi forrásokat törvény biztosítja a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatalán keresztül, a további forrásokat pedig különböző magyarországi pályázatokon elnyert eszközök képezik.

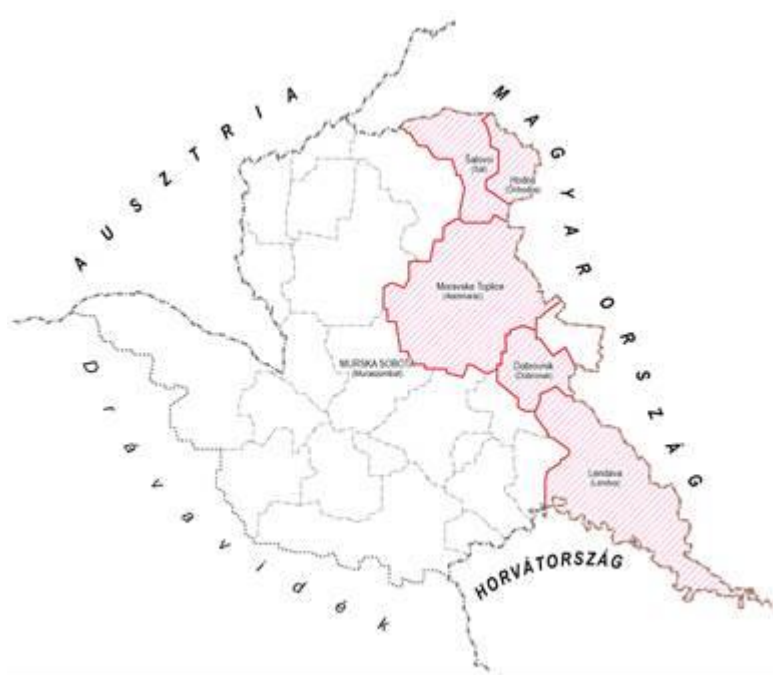
2 Helyzetfelmérés és a terület elemzése

2.1 A programterület meghatározása

Az 1. számú ábrán látható programterület Szlovénia északi részétől indulva magába foglalja Goricskó bizonyos részeitől kezdődően egészen a lendvai közigazgatási egységig érő területet. A programterületbe Hodos, Šalovci, Moravske Toplice, Dobronak és Lendva Községek tartoznak. A felsorolt községekben községi önkormányzati nemzeti közösségek működnek. A 2002-es népszámláláskor ezen területen élt az őshonos szlovéniai magyarság több mint 80 százaléka.

Az olasz és a magyar nemzeti közösség Szlovéniában az úgynevezett történelmi nemzeti közösségek csoportjába tartozik. Két olyan közösségről van szó, amelyek őshonos letelepedési területükön többé-kevésbé tömörített formában hosszabb történelmi időszakon át megmaradtak. Ehhez a kisebbségi státuszhoz az állami kisebbségvédelemnek egy bizonyos modellje tartozik. Az olasz és a magyar nemzeti közösségek átfogó jogi szabályozását a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 5., 11., 61., 62. és 64. cikkelye tartalmazza. A jogokat és gyakorlásuk módját a területi törvények, egyéb rendelkezések, a nemzetiségileg vegyesen lakott terület községeinek rendeletei és alapszabályzatai, egyéb jogszabályok, államközi szerződések és megállapodások, valamint a Szlovén Köztársaság részéről ratifikált nemzetközi egyezmények is szabályozzák.

1. ábra: A programterület

A községek és településeik szerint meghatározott programterület, ahol a kedvezményezetteknek joguk van a projekt kivitelezésére:

- Dobronak Község: Dobronak/Dobrovnik és Zsitkóc/Žitkovci,
- Hodos Község: Hodos/Hodoš és Kapornak/Krplivnik,
- Moravske Toplice Község: Csekefa/Čikečka vas, Szentlászló/Motvarjevci, Kisfalu/Pordašinci, Pártosfalva/Prosenjakovci, Szerdahely/Središče,
- Lendva Község: Bánuta/Banuta, Csente/Čentiba, Hosszúfalu/Dolga vas, Hosszúfaluhegy/Dolgovaške gorice, Völgyifalu/Dolina pri Lendavi, Alsólakos/Dolnji Lakoš, Gyertyános/Gaberje, Göntérháza/Genterovci, Felsőlakos/Gornji Lakoš, Kámaháza/Kamovci, Kapca/Kapca, Kót/Kot, Lendva/Lendava, Lendvahegy/Lendavske gorice, Hídvég/Mostje, Petesháza/Petišovci, Pince/Pince, Pincemajor/Pince Marof, Radamos/Radmožanci, Hármasmalom/Trimlini,
- Šalóci Község: Domonkosfa/Domanjševci.

2.1.1 Demográfiai adatok

A szlovén lakosság 5,8 százaléka él a Muravidéken. Az utóbbi tíz évben a régió lakosságának száma 4 százalékkal csökkent. 2003-ban a Muravidéknek 123.550, 2012-ben viszont már csak 118.988 lakosa volt. A lakosság számának csökkenése főleg az alacsony születési ráta és a magas elhalálozás, valamint a Szlovénia más területeire és külföldre történő kivándorlás következménye. A Muravidéken a születési ráta 2009-ig jelentősen emelkedett; 2002-ben ez az arány 1,04 volt, 2009-ig viszont 1,4-re növekedett. Az utóbbi három évben a születési ráta minden évben alacsonyabb volt, mint 2009-ben, ennek okait főleg az utóbbi években a Muravidéket sújtó gazdasági válságban lehet keresni.

A lakosság képzési struktúrájára vonatkozó újabb adatok azt mutatják, hogy ez az utóbbi években jelentősen javult. A Muravidéken 2005-ben 494 új, felsőfokú diplomával rendelkező személy volt, 2012-ben pedig már 733, ami 48 százalékkal több, mint 2005-ben (RRP).

Amint az 1. számú táblázatból látható, az öt községben 2016-ban kevesebb általános iskolai végzettségű személy élt, mint 2012-ben, míg középiskolai végzettségű lakos Dobronak, Hodos és Lendva községekben volt kevesebb, Moravske Toplice és Šalovci községekben pedig több. A felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosok száma 2016-ra növekedett 2012-höz képest.

1. táblázat: Képzési struktúra községenként, összesen és nemenként

		2012			2016		
		Általános iskolai vagy alacsonyabb	Középiskola	Felsőfokú	Általános iskolai vagy alacsonyabb	Középiskola	Felsőfokú
Össze- sen	SZLOVÉNIA	494.454	935.495	331.398	443.608	925.832	388.358
	Dobrovnik/Dobronak	451	583	124	388	561	155
	Hodoš/Hodos	214	110	19	205	108	22
	Lendava/Lendva	3394	4952	1459	2899	4855	1606
	Moravske Toplice	2141	2452	636	1844	2465	792
	Šalovci	809	495	74	687	509	102
Férfiak	SZLOVÉNIA	202.797	521.440	141.180	179.435	523.806	162.418
	Dobrovnik/Dobronak	163	333	49	139	331	63
	Hodoš/Hodos	97	55	10	96	56	10
	Lendava/Lendva	1165	2914	661	983	2900	716
	Moravske Toplice	863	1420	300	737	1419	372
	Šalovci	355	282	31	302	295	38
Nők	SZLOVÉNIA	291.657	414.055	190.218	264.173	402.026	225.940
	Dobrovnik/Dobronak	288	250	75	249	230	92
	Hodoš/Hodos	117	55	9	109	52	12
	Lendava/Lendva	2229	2038	798	1916	1955	890
	Moravske Toplice	1278	1032	336	1107	1046	420
	Šalovci	454	213	43	385	214	64

Forrás: SURS

Amint az alábbi táblázatban látható, a munkanélküliek aránya Dobronak Községben a legmagasabb (23,5 százalék), ami magasabb a szlovén és a területi átlagnál is. Ezt követi Lendva (20,7 százalék), a legkevesebb munkanélküli pedig Moravske Toplice községben él (16,1 százalék), amely ugyan a régió legalacsonyabb rátája, de a szlovén átlagnál még mindig magasabb.

2. táblázat: Az aktív foglalkoztatottak és a regisztrált munkanélküliek száma, valamint a regisztrált munkanélküliségi ráta, összesen és nemenként

		2016. december		
		Aktív foglalkoztatottak lakhelyenként	Regisztrált munkanélküliek száma	Regisztrált munkanélküliségi ráta
Összesen	Szlovénia	824.485	99.615	10,8
	Muravidéki régió	39.570	8263	17,3
	Dobrovnik/Dobronak	407	125	23,5
	Hodoš/Hodos	79	19	19,4
	Lendava/Lendva	3748	981	20,7
	Moravske Toplice	2107	404	16,1
	Šalovci	446	87	16,3
Férfiak	Szlovénia	450.071	49.908	10,0
	Muravidéki régió	21.649	4093	15,9
	Dobrovnik/Dobronak	219	67	23,4
	Hodoš/Hodos	43	11	20,4
	Lendava/Lendva	2108	483	18,6
	Moravske Toplice	1191	192	13,9
	Šalovci	279	34	10,9
Nők	Szlovénia	374.414	49.707	11,7
	Muravidéki régió	17.921	4170	18,9
	Dobrovnik/Dobronak	188	58	23,6
	Hodoš/Hodos	36	8	18,2
	Lendava/Lendva	1640	498	23,3
	Moravske Toplice	916	212	18,8
	Šalovci	167	53	24,1

Forrás: SURS

2.1.2 Gazdasági struktúra

A 3. táblázat a 2015-ös évre vonatkozóan a vállalkozások szerinti adatokat mutatja. A megfigyelési egység jogi személyként vagy magánvállalkozóként bejegyzett vállalkozás, amely 2015-ben jövedelmet mutatott ki, továbbá a munkaviszonyban lévők, illetve dolgozók. Az állami intézményi szektorok és nonprofit intézmények egységes osztályozási rendszere szerinti egységek esetén, amelyek háztartási szolgáltatásokkal foglalkoznak, figyelembe kell venni a tagsági díjakból, támogatásokból és egyéb üzleti bevételekből származó kimutatott bevételeket is; ezeket a bevétel egyébként nem tartalmazza.

A foglalkoztatottak számát mindazon (fizetett vagy nem fizetett) személyek létszáma jelenti, akik a vállalatnál dolgoznak, valamint mindazok, akik az egységen kívül dolgoznak, de ahhoz tartoznak és fizetést kapnak onnan (pl. értékesítési képviselők). A foglalkoztatottak közé tartoznak az egység fizetési listáján szereplő részmunkaidős és szezonális dolgozók is, valamint azok a dolgozók, akik a munkájukat otthon végzik. 2013-tól a foglalkoztatottak közé tartoznak a kiküldött munkavállalók is, akik szlovéniai székhelyű munkaadónál állnak munkaviszonyban és külföldre munkavégzés vagy szakmai képzés céljából küldték őket. Nem tartoznak a foglalkoztatottak közé azok a munkavállalók, akiket az egységhez más vállalatok továbbították, valamint az önkéntes dolgozók.

Az ezer euróban kimutatott bevételek az ügyfeleknek eladott termékek vagy áruk, illetve a nyújtott szolgáltatások eladási értékét jelentik. Ezeket az értékeket a számlákon vagy egyéb dokumentumokon feltüntetett, az értékesítés során vagy később adott engedményekkel, valamint a visszaadott mennyiségek értékével csökkentett értékesítési árak alapján mérjük. A bevételek tartalmazzák az összes költséget és a vevőkhöz kapcsolódó terheléseket is, de nem tartalmazzák az adót, az áruk és szolgáltatások vállalat részéről számlázott vámdíjait, a hozzáadottérték-adót (DDV – HÉA), az alapeszközök esetleges eladását, valamint a finanszírozásból származó és egyéb rendkívüli bevételeket. 2013-tól a cégek bevételéről szóló adatok tartalmazzák a bankok és takarékpénztárak bevételét is. A dolgozók átlagos számát cégenként egy adott községben úgy számítjuk ki, hogy a községben foglalkoztatottak számát a cégek adott évi számával osztjuk el.

3. táblázat: A gazdálkodási szervezetek és a dolgozók száma községenként a programterületen

Község	2015			
	Vállalatok száma	Dolgozók száma	Bevétel (1.000 EUR-ban)	A dolgozók átlagos száma cégenként a községben
Dobrovnik/Dobronak	95	212	14106	2,2
Hodoš/Hodos	17	21	101	1,2
Lendava/Lendva	752	2779	174.592	3,7
Moravske Toplice	414	786	34185	1,9
Šalovci	84	138	3834	1,6

Forrás: SURS

A Muravidék gazdasági szerkezete több szempontból is tükrözi az ország gazdasági rendszerét. A feldolgozóipar az ország elsődleges munkáltatója, hiszen a foglalkoztatottak negyedének biztosít munkahelyet. Ezt követi a kereskedelmi, valamint a gépjárműjavítási és -karbantartási tevékenység, amelyek átlaga országos szinten, 13,5 százalékot tesz ki. A Muravidéken a lakosság többségének szintén ezek a gazdasági ágak biztosítanak munkahelyet. Az egyetlen jelentősebb eltérés az országos átlagtól a mezőgazdaságban, erdészetben és halászatban észlelhető, amely a Muravidéken 7,7 százalék, az országos átlag pedig 2,2 százalék. A mezőgazdasági ágazat szintje a Muravidéken az országos átlaghoz képest magasnak számít és meghaladja az uniós átlagot is.

4. táblázat: Belső migráció a Muravidékről a többi szlovén régióba

RÉGIÓ	Az elköltözött személyek száma 2015-ben
Drávamenti	1.118
Koroskói	30
Savinjska	128
Zasavska	15
Posavska	23
Délkelet-Szlovénia	34
Központi	737
Gorenjsko	61
Tengermellék - Notranjska	14
Gorizia	28
Partvidék- Karszt	70
Migráció összesen	2.258

Forrás: SURS

A programterületen megfigyelhető, hogy az utóbbi években a fiatalok egyre nehezebben jutnak munkahelyhez, ezért egyre nagyobb számban költöznek el a vidékről. A program célja főleg az, hogy olyan környezetet biztosítsunk, amely gazdaságilag fejlettebb, s ezzel itt tudja tartani (főleg a fiatal) lakosságot, ugyanakkor pedig elég vonzó a potenciális hazai és külföldi befektetők számára is. Ahogy az a 4. számú táblázatban látható, a legnagyobb migráció a Drávamenti régió irányába észlelhető (1.118 személy), amelyet a központi régió követ (737 személy).

2.3 A RRP-hez (RFP-hez) és egyéb programokhoz való illeszkedés

A program megfelel a **Muravidéki Regionális Fejlesztési Program 2014–2020 (Regionalni razvojni program Pomurje 2014–2020)** alapelveinek, amely a közös fejlődés jövőképét a következőképpen határozza meg: „A Muravidék igazán jó szlovén régió lesz” („Pomurje bo re(j)dno dobra slovenska pokrajina”), amely lakosságának és az odalátogatóknak fenntartható fejlődést és a természettel összhangban folyó életet, magas életminőséget és saját potenciáljainak teljes körű fejlődését fogja biztosítani.

A fejlesztési tervet négy stratégiai cél támogatja, amelyek magukba foglalják a tudáson, az innováción, a vállalkozói szellemén, a kapcsolattartáson és a társadalmi felelősségen alapuló, versenyképes és zöld gazdaság fejlődését; az egészséges, saját, ökológiai eljárással természetesen élelmiszerek kínálatának növelését; egy támogató társadalmi környezet biztosítását, amelyben minden egyén egészségre törekszik és nagymértékben fejleszti saját potenciáljait; valamint a régió energetikai önellátásának biztosítását, az infrastrukturális létesítmények állapotának javítását a természetes források védelme mellett.

A régió fejlesztési iránya a regionális kapacitások aktiválására összpontosít, amelyek lehetővé teszik a régió fejlesztési szerkezetátalakítását, elsősorban hosszú távú összehasonlítható előnyeinek megteremtésével és kihasználásával a táplálkozás és a turizmus terén, valamint a fenntartható, integrált és innovatív megoldásokban. A programok és az intézkedések az élelmiszer-előállítás, a feldolgozáshoz és a felhasználáshoz kapcsolódóan a termékek és szolgáltatások fejlesztésének támogatására, valamint a fenntartható turisztikai termékek és szolgáltatások fejlesztésére irányulnak a technológiai és nem technológiai innovációk kiterjesztésével együtt, amelyek az egyedileg megkülönböztethető előnyökön és a régió fenntartható jellegén alapulnak majd.

A program az RFP (RRP) 2014–2020 négy fejlesztési prioritásának részét képezi, és peddig: (1) versenyképes és zöld gazdaság, (2) tudás, tolerancia és egészség, (3) zöld életkörülemény és a források hatékony felhasználása, valamint (4) a vidék fenntartható fejlődése, főleg azokon a területeken, amelyek a muravidéki régió hosszú távú összehasonlítható előnyeiket jelentik.

Az MMÖNK elkészítette az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott terület átfogó fejlesztési stratégiáját is a 2017–2019-es időszakra, amely magába foglalja a program egész programterületét, valamint szükségleteit, lehetőségeit, hátrányait és előnyeiket. Készülőben van az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott terület idegenforgalmi fejlődésének átfogó stratégiája is. A stratégia, amelynek célja többek között a gazdasági és idegenforgalmi kapcsolatok erősítése is a szomszédos Magyarországgal, különböző, a program keretében folytatott tevékenységek és projektek révén valósul meg.

A Szlovén Regionális Fejlesztési Alap az MMÖNK-t támogatásban részesítette, amelynek segítségével a nemzeti közösség létrehozta a 100 százalékban a tulajdonában lévő Minta Kft. fejlesztési céget. A Minta Kft. célja, hogy hozzájáruljon a problémákkal küzdő terület intézményi megerősítéséhez. Ennek közvetve pozitív hatása lesz a program kivitelezésére is, hiszen a programterület jellegzetessége éppen a fejlesztési intézmények, illetve a fejlődés előmozdítására vonatkozó tudás hiánya.

2.4 A program megvalósításának céljai, mutatói és elvei

A program célja elsősorban az, hogy a négy költségvetési évben azt a területet, ahol az őshonos magyar nemzetiségi közösség él, a visszafejlődő helyzetből egy magasabb szintre emelje, ami magába foglalja a már meglévő és az újonnan létrehozott cégek, vállalatok fejlődését, új infrastruktúra létrehozását és a már meglévő modernizálását, valamint a terület vonzerejének növelését, ami hozzásegít az új munkahelyek létrehozásához és a munkanélküliség csökkentéséhez.

5. táblázat: A program mutatói

Programintézkedések	Teljesítmény- (U), eredmény- (R) és hatásmutató (V)	Kiindulópont	Cél 2020
A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE	(U) a társfinanszírozott projektekben résztvevő gazdasági szubjektumok száma	0	10
	(V) a munkanélküliség csökkentése a programterületen	2016 = 19,2 %*	csökkentés
IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE	(R) a tájházak létrehozását és korszerűsítését szolgáló végrehajtott programok száma	0	5
JÓVÁHAGYOTT EURÓPAI TÁMOGATÁSOKKAL BÍRÓ PROJEKTEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA	(U) jóváhagyott európai támogatásokkal bíró társfinanszírozott projektek száma	0	3
A TÉRSÉG PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA	(R) honlap létrehozása	0	1
	(R) a foglalkoztatottak számának növelése	12	+2

*Az adat az 1. számú táblázat adatai alapján került kiszámításra: munkanélküliek/aktívak + munkanélküliek, illetve az öt, az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai által lakott község munkanélküliségi rátájának átlaga.

A PROGRAMKIVITELEZÉS ELVEI

A program a programterület gazdasági fejlődésének serkentési módjaként került megtervezésre. A célja főleg a programterületen adódó lehetőségek kihasználásának támogatása.

A projektek fejlesztése és kiválasztása során a legfontosabb a terület fenntartható fejlődése elveinek betartása gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szempontból.

A program kivitelezése során figyelembe vesszük a férfiak és a nők esélyegyenlőségének elvét, valamint a nemi, etnikai, faji, vallási vagy meggyőződési hovatartozás, fogyatékoság, életkor, szexuális irányultság vagy bármilyen más személyes orientáción alapuló megkülönböztetés megakadályozását. A program megvalósítása során az esélyegyenlőség figyelembevételével a lakosság minden csoportjának tisztességes és kiegyensúlyozott eljárást biztosítunk.

3 A program intézkedései

A program négy intézkedésből áll:

1. A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE,
2. IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE,
3. JÓVÁHAGYOTT EURÓPAI TÁMOGATÁSOKKAL BÍRÓ PROJEKTEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA,
4. A TÉRSÉG PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA.

A felsorolt intézkedések számos terület összefüggő egységét alkotják, amelyekkel elsősorban az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott terület gazdasági fejlődését kívánjuk segíteni.

3.1 1. intézkedés: A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE

Célkitűzések

Az intézkedés célja a mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV) új termelési teljesítőképességeinek társfinanszírozásával és a már meglévők frissítésével ösztönözni az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területek gazdasági fejlődését.

Az intézkedés pályázati felhívás alapján valósul meg, fő célja pedig a KKV-k növekedése és fejlődése új befektetések és a forgótőke biztosítása által, kapcsolatban az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területen folyó befektetésekkel. A programterület fejlődésébe a lakosságot is aktívan be kívánjuk vonni. További célok:

- A gazdaság nettó hozzáadott értékének növelése a programterületen;
- A mikro-, kis és középvállalkozások termelési teljesítőképességének bővítése és korszerűsítése;
- A programterület gazdasági fejlődésének növelése;
- A foglalkoztatási lehetőségek növelése a programterületen;
- Új termékek és szolgáltatások fejlesztésének ösztönzése.

Az intézkedés az MGRT (Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium) 2015–2020-as támogatási programjának céljait követi és a 3.1. Befektetések a KKV-kbe című intézkedés része.

Megvalósítási mód

A pályázatot az MMÖNK írja ki, a pályázati felhívás pedig a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium közreműködésével valósul meg.

Állami támogatási rendszer

A pályázati felhívás feltételei követni fogják az MGRT de minimis pénzügyi támogatások kivitelezésének programját – de minimis (Program izvajanja finančnih spodbud MGRT – de minimis) (bejelentkezési szám: M001-2399245-2015).

A kedvezményezett minden olyan jogi és természetes személy, aki mikro-, kis- és középvállalkozás keretében gazdasági tevékenységgel foglalkozik és aki a programterületen befektetést valósít meg, kivéve a köztulajdonban álló jogi személyek.

A támogatható költségek közé tartoznak az összes anyagi és nem anyagi befektetések, valamint a forgótőke költségei, amelyek közvetlen kapcsolatban vannak az említett állami támogatási rendszerrel összhangban álló befektetésekkel.

A minimális igényelhető összeg 30.000 euró, a maximálist pedig a de minimis előírás szabályozza, amelynél a vállalat együttes állami támogatásának összege három egymást követő naptári évben nem haladhatja meg a 200.000 eurót (illetve 100.000 eurót, amennyiben közúti ágazatban működő

vállalatról van szó). Annak megállapításánál, hogy az új de minimis támogatás meghaladja-e a de minimis támogatás megengedett összegét, figyelembe kell venni mindazon de minimis szabály szerinti támogatásokat, amelyeket az egyesített vagy az összevont vállalatok az utóbbi három évben kaptak.

3.2 2. intézkedés: IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE

Az MMÖNK, a muravidéki magyar nemzetiség csúcsszervezete a Szlovén Köztársaságban és (tagjai által) a községi önkormányzati nemzeti közösségekből áll. A programterületen öt községi önkormányzati nemzeti közösség működik.

Jelenleg három aktív tájház van a községi önkormányzati nemzeti közösségek tulajdonában, amelyek keretében évente számos különböző programot és műhelyt szerveznek meg. A Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség idén megvásárolt egy ingatlant, amelyben tájház fog működni. A kivétel csak a Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség, amelynek még nincs saját tájháza. Minden egyes tájház önállóan működik és saját programjait valósítja meg, amelyeket a terület lakossága is ismer (például a hagyományos aratás és cséplés bemutatása, húsvéti tojásfestés, pálinkafőzés...). A muravidéki magyarság körében a nyelvi és a kulturális hagyományörzés különböző megközelítéssel történik. A második intézkedés keretében külön figyelmet fogunk szentelni a hagyományos népszokásokat és kézművességeket bemutató programok, műhelyek, kiállítások, továbbképzések szervezésének és megvalósításának, valamint mindezek közösségi promóciójának. Ahol szükség lesz rá, befektetések révén megfelelő helyiségeket biztosítunk a tájházak működéséhez. Abban az önkormányzati nemzeti közösségben, ahol még nem működik tájház, ingatlanvásárlásra kerül majd sor.

Célkitűzések

A második intézkedés célja a programterület további fejlődésének ösztönzése az említett tájházak újraélesztésével.

A fő cél a muravidéki magyarság nyelvi és kulturális identitásának megőrzése, valamint a programterület gazdasági és idegenforgalmi fejlődésébe való aktív bekapcsolódási lehetőségek létrehozása. További célok:

- A turisták idevonzása;
- A már meglévő tájházakban ösztönözni az idegenforgalmi-gazdasági tevékenységek létrehozását és fejlődését;
- Megfelelő helyiségek kialakítása, eszközök, berendezések beszerzése és a tájházak működéséhez szükséges egyéb feltételek biztosítása;
- A programterület promóciója.

Az eszközöket a következőkre tervezzük felhasználni:

- Ingatlanok vásárlására és felújítására – tájházak (belső és külső felújítás);
- A műhelymunkák, kiállítások, továbbképzések promóciós anyagának elkészítésére, szerkesztésére, nyomtatására (pl. folyamatos újranyomtatás, az alapvető promóciós anyag kezelése...);
- Helyiségek berendezésére, új vagy használt, valamint régi épületasztalosi és lakberendezési tárgyak beszerzésére;
- Új termékek és szolgáltatások promóciós anyagának elkészítésére, nyomtatására és terjesztésére;
- Fejlesztési tervek készítésére.

Megvalósítási mód

A támogatás kiosztására az MMÖNK és az alábbi községi önkormányzati nemzeti közösségek között aláírt szerződések alapján kerül majd sor:

- Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség;
- Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség;
- Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség;
- Hodos Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség;
- Šalovci Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség.

Az MMÖNK és a községi önkormányzati nemzeti közösségek a befektetések és az intézkedés keretében végrehajtandó egyéb tevékenységek megvalósításához szükséges likviditás biztosítására saját forrásokkal nem rendelkeznek. A program végrehajtására vonatkozó és a külső kivitelezőkkel megkötött szerződések kidolgozásánál e tényre külön figyelmet fogunk fordítani.

Állami támogatási rendszer

A második intézkedés pénzeszközeinek nem a piaci verseny alakítása a célja és nem az állami támogatások ellenőrzéséről szóló törvény szerinti állami támogatásnak minősülnek.

3.3 3. intézkedés: JÓVÁHAGYOTT EURÓPAI TÁMOGATÁSOKKAL BÍRÓ PROJEKTEK TÁRSFINANSZÍROZÁSA

Célkitűzések

A harmadik intézkedés célja az EU-s projektek társfinanszírozása. Fő célja az Interreg V-A Szlovénia–Magyarország 2014–2020 program által társfinanszírozott projektek megvalósításának ösztönzése. A kiválasztott projektekkel a szerződés aláírása előtt sikeresen pályázni kell az uniós források megszerzésére kiírt pályázatokon.

Azok a projektek részesülnek támogatásban, amelyek keretében a tevékenységeket a gazdaság, az idegenforgalom, a kultúra és a programterület promóciója területén fogják végrehajtani.

A projekteket a programterületen kell végrehajtani.

Megvalósítási mód

A harmadik intézkedés végrehajtása pályázati felhívások alapján történik majd, amelyeket az MGRT közreműködésével az MMÖNK készít el; a pályázatot az MMÖNK írja ki.

Kedvezményezettek

A kedvezményezettek:

- Helyi, regionális, köz- és állami közigazgatási intézmények, illetve azok szervezetei, mint például nemzeti/természeti parkok igazgatósága, erdőgazdálkodási hatóságok, művelődési intézmények, múzeumok, helyi akciócsoportok, a közlekedés területén illetékes szervezetek, önkormányzati nemzeti közösségek és szervezeteik, intézetek és közintézmények stb.;
- Állami tulajdonban lévő vállalatok;
- Nem kormányzati szervezetek, nonprofit szervezetek (a magánjoggal összhangban alapított és nonprofit státusszal rendelkező jogi személyekkel együtt), turisztikai egyesületek, turisztikai célpontok kezelésével foglalkozó szervezetek;
- Kamarák és szakmai szervezetek;
- Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC).

Állami támogatási rendszer:

Mivel a társfinanszírozás az uniós források pályázati felhívásaihoz fog kapcsolódni, állami támogatás esetén a konkrét EU-s programban előírt állami támogatási rendszer alapján valósul meg.

3.4 4. intézkedés: A TÉRSÉG PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A negyedik intézkedés keretében a támogatást a térség promóciójára és a program kivitelezésére fordítjuk. Ezzel egyben az MMÖNK intézményi képessége is erősödni fog. A tervünk új munkatársak foglalkoztatása, a helyi kapacitások növelése, valamint a program kidolgozásához és megvalósításához, illetve a programban meghatározott bizonyos tevékenységek és feladatok elvégzéséhez szükséges általános adminisztratív költségek fedezése. Az első foglalkoztatás 2017-ben, a második pedig 2018-ban esedékes.

Ezen intézkedés magába foglalja a jelen program kidolgozása és egyeztetése költségeinek fedezését is. A 2017. január 1-jétől jelentkező költségek számolhatók el.

Célkitűzések

A negyedik intézkedés célkitűzése a program minőségi és szakszerű kivitelezése, valamint a programterület minél gyorsabb gazdasági fejlődését támogató promóció.

Célja, hogy a program időtartama alatt olyan projektek kidolgozására és megvalósítására kerüljön sor, amelyek a program meghatározott mutatóival összhangban a programterületet fenntartható módon olyan térséggé alakítják át, amely ki tudja majd használni a muravidéki régióban tapasztalható összehasonlítható előnyeit.

Az intézkedés keretében a tevékenységeket az MMÖNK valósítja meg az MGRT-vel aláírt szerződés alapján. A program megvalósításához szükséges segítséget az MGRT biztosítja. Azon feladatok kivitelezését, amelyekre nincs minősítése, a Közbeszerzési törvény figyelembe vételével külső szakemberekre fogja bízni (pl. a promóciós tevékenységek lebonyolítása).

Megvalósítási mód

A negyedik intézkedés keretében tervezett feladatok, amelyeket az MGRT és az MMÖNK között aláírt szerződés is meghatároz.

ÁLTALÁNOS FELADATOK:

- szakmai, műszaki, adminisztratív és szervezési feladatok, amelyek a program megvalósításához nyújtott megfelelő támogatások közé tartoznak;
- a program és esetleges módosításainak kidolgozása, valamint a program bővítése;
- beszámolók az egyes intézkedések keretében végrehajtott tevékenységekről és feladatokról;
- az esetleges kedvezményezettek tájékoztatása a program keretében kiírt pályázati felhívásokról az MGRT közreműködésével;
- az esetleges kedvezményezettek tájékoztatása a programmal kapcsolatos ügyekről;
- pályázati felhívások kiírása az MGRT közreműködésével;
- a projektmegvalósítás felügyelete a terepen;
- a nyilvánosság tájékoztatása a program megvalósításáról;
- egyéb, a program megvalósításával kapcsolatos feladatok az MGRT-vel kötött szerződés szerint.

A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA:

- a program tevékenységeinek kivitelezéséhez szükséges IKT-berendezés beszerzése;
- új honlap létrehozása és fenntartása;
- a programterület promócióját szolgáló web-alkalmazások létrehozása;
- a programterület promóciója és a térség bemutatása különböző vásárokon;
- a programterületet bemutató rövidfilmek készítése;
- promóciós anyag készítése (szerkesztés, kidolgozás, nyomtatás, folyamatos újranyomtatás és kezelés), ennek keretében az üzleti/ipari övezetekről szóló anyag is elkészíthető, amelyekkel a konkrét befektetési lehetőségek mutathatók be – a térség potenciális lehetőségeinek katalógusa és idegenforgalmi desztinációk listája;
- saját márkás termékek gyártása és promóciója, a szomszédos térségekkel (Rábavidék) együtt közös turisztikai csomagok kidolgozása.

4 Pénzügyi keret

A program megvalósításához szükséges pénzkeretet az MGRT PP 160045 – Nemzeti közösségek által lakott területek fejlesztése című költségvetési tétel biztosítja. A 2017-ben rendelkezésre álló költségvetési keret 350.000 euró. A költségvetésben a 2018-as évre ugyanekkora összeg van biztosítva.

A következő években a program keretében az említett összeg kétszerese várható – tehát 700.000 euró évente. A 2017–2020-as időszakra a program értéke így 2.100.000 eurót tesz ki.

6. táblázat: A program 2017–2020-as időszakra vonatkozó pénzügyi terve (euróban)

A program pénzügyi terve 2017–2020 (euróban)					
A program intézkedései	KIFIZETÉSEK 2017	KIFIZETÉSEK 2018	KIFIZETÉSEK 2019	KIFIZETÉSEK 2020	ÖSSZESEN
1. intézkedés	190.000	70.000	350.000	350.000	960.000
2. intézkedés	120.000	180.000	180.000	180.000	660.000
3. intézkedés	0,00	20.000	50.000	50.000	120.000
4. intézkedés	40.000	80.000	120.000	120.000	360.000
A PROGRAM ÉRTÉKE ÖSSZESEN	350.000	350.000	700.000	700.000	2.100.000
A PROGRAM ÉRTÉKE ÖSSZESEN	<u>2.100.000,00 EUR</u>				

5 A program kidolgozása, megvalósítása, követése és értékelése

Az MMÖNK az MGRT, a Nemzetiségi Hivatal és az illetékes regionális fejlesztési ügynökség közreműködésével elkészíti a programjavaslatot. Az MGRT gondoskodik a program minisztériumok közötti koordinációjáról, valamint arról, hogy a kormány tárgyalja a programot. Miután az MMÖNK a programot elfogadja, a Szlovén Köztársaság Kormánya határozatot fogad el a program megerősítéséről. A programot meg kell jelentetni az MGRT és az MMÖNK honlapján. Minden további módosítás a leírt folyamat szerint kerül elfogadásra.

A program kivitelezője az MMÖNK és az MGRT. A második intézkedésre vonatkozó részhez kivitelezőként a községi önkormányzati nemzeti közösségek is csatlakoznak.

A program evalvációjára a kivitelezés időszakában egyszer kerül majd sor, előreláthatólag 2019 elején, az elkészített elemzéssel – időközi kivitelezési beszámoló formájában – a Szlovén Köztársaság Kormányát is tájékoztatjuk.

A program megvalósítása után a Szlovén Köztársaság Kormánya számára záró beszámolót készítünk, amely tartalmazza majd az összes intézkedés keretében elért célok, eredmények és mutatók pontos és konkrét adatait.

A program négy évre szól. Megvalósításánál figyelembe kell venni az újonnan adódó lehetőségeket és alkalmazkodni kell az új körülményekhez, így szükség esetén a programot módosítani kell.